

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

ΕΝΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ
ΤΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΜΙΣΟΥΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΜΕΣΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ιδιότητα του πολίτη εκφοβισμός εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα
εχθρικότητα ανεκτικότητα υπευθυνότητα αντιαθιγγανισμός αλληλεγγύη
ξενοφοβία δικαιοσύνη έγκλημα σεβασμός σεξισμός διαφορετικότητα ρατσισμός
ειρήνη εθνικισμός προκατάληψη συμμετοχή αντισημιτισμός ισότητα ομοφοβία
ασφάλεια αξιοπρέπεια ισλαμοφοβία ελευθερία διάκριση δημοκρατία μίσος

5.7 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ

Η Εκστρατεία του Συμβουλίου της Ευρώπης ενάντια στη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο εξαρτάται από την ενεργή εμπλοκή όσο γίνεται περισσότερων νέων. Υπάρχουν πολλοί τρόποι που εσείς και οι ομάδες φίλων σας μπορείτε να δράσετε για να καταπολεμήσετε τη ρητορική μίσους και να γίνετε μέλη της Εκστρατείας. Η παρούσα ενότητα παραθέτει έναν ενδεικτικό κατάλογο με κάποιους τέτοιους τρόπους. Ο κατάλογος έχει χωριστεί στις εξής κατηγορίες:

1. Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση
2. Αντιμετώπιση της ρητορικής μίσους που ήδη υπάρχει στο διαδίκτυο
3. Κινητοποίηση των άλλων
4. Έκφραση αλληλεγγύης προς θύματα ή συνήθεις ομάδες-στόχους
5. Πιο μακροπρόθεσμες στρατηγικές

Πρόκειται για κατηγορίες που συχνά είναι συνυφασμένες, αλλά ακόμα και όπου αυτό δεν ισχύει, σχεδόν πάντα μπορούμε να ενισχύσουμε μια δραστηριότητα προσθέτοντας στοιχεία από κάποια άλλη ενότητα. Για παράδειγμα:

- Επιμορφωτικό χαρακτήρα έχει και η άμεση αντιμετώπιση της ρητορικής μίσους μέσα από την παροχή μιας εναλλακτικής αφήγησης. Η εναλλακτική αφήγηση ή διάλογος μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για την κινητοποίηση άλλων, εάν δημοσιευθεί σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Μια δράση ευαισθητοποίησης, ακόμα και εάν έχει σχεδιαστεί αποκλειστικά για να ενημερώσει τον κόσμο για το πρόβλημα της διαδικτυακής ρητορικής μίσους, αποτελεί ταυτόχρονα μια δυνατή έκφραση αλληλεγγύης προς τα θύματα της ρητορικής μίσους. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αυξήσει τις υπογραφές σε μια αίτηση προς τους πολιτικούς να ασχοληθούν με το πρόβλημα αυτό.
- Η καταγγελία ενός περιστατικού ρητορικής μίσους και το blogging (άσκηση πίεσης μέσω blog) για αντίδραση από τον διαχειριστή της τοποθεσίας μπορούν να παρακινήσουν άλλους να αναγνωρίσουν παρόμοια περιστατικά και να προβούν και οι ίδιοι σε καταγγελία.

Ο κατάλογος που ακολουθεί δεν είναι εξαντλητικός και θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο ως πιθανή πηγή ιδεών. Η ομάδα σας σίγουρα θα καταφέρει να σκεφτεί και άλλες!

Κάποιες προτάσεις μπορεί να μην ενδείκνυνται για όλες τις περιπτώσεις. Για παράδειγμα, μερικές φορές ίσως είναι υπερβολικό να καταγγείλουμε ένα σχόλιο ή μια δημοσίευση: ίσως να είναι πιο εύκολο απλά να απευθύνουμε ερώτηση στον συγγραφέα της αρχικής δημοσίευσης, ώστε να δούμε εάν είναι διατεθειμένος να αλλάξει διατύπωση ή να αποσύρει το σχόλιο. Σε άλλες περιπτώσεις, μπορεί να μην είναι κατάλληλο να απευθυνθούμε άμεσα σε άτομο που έχει δημοσιεύσει προσβλητικό σχόλιο. Πρέπει πάντα να χρησιμοποιούμε την κρίση μας για να επιλέγουμε τον πιο κατάλληλο ή αποτελεσματικό τρόπο δράσης. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις προτάσεις αυτές συμπληρωματικά προς τις δραστηριότητες στο παρόν εγχειρίδιο, αλλά και για να ενθαρρύνετε τους φίλους ή την ομάδα σας να συμμετάσχουν στην εκστρατεία No Hate Speech Movement.

- Φροντίστε να συμπεριλάβετε την ομάδα ή τους φίλους σας όταν θα επιλέγετε ή θα σχεδιάζετε κάποια δραστηριότητα. Είναι πιο πιθανό να την αγκαλιάσουν εάν έχουν επιλέξει μόνοι τους το αντικείμενο και τη μεθοδολογία!
- Υπενθυμίστε τους ότι οι δημιουργικές δραστηριότητες έχουν περισσότερες πιθανότητες να προσελκύσουν την προσοχή: το να προσπαθείς να τραβήξεις την προσοχή των ανθρώπων στο διαδίκτυο είναι σαν να προσπαθείς να ξεχωρίσεις μέσα στο πλήθος!
- Υπενθυμίστε τους ότι η πληροφορία μπορεί να μεταδοθεί και με εικόνες, video ή μουσική - όχι μόνο με λέξεις. Ενδεχομένως το μέσο να είναι εξίσου σημαντικό με το μήνυμα.
- Μην αμελήσετε να επισκεφθείτε τον ιστότοπο του No Hate Speech Movement στο (www.nohatespeechmovement.org) για άλλους τρόπους συμμετοχής στην Εκστρατεία!

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΘΑΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

- Χρησιμοποιήστε ιστολόγια (blogs) και τόπους κοινωνικής δικτύωσης για να επικοινωνήσετε το τι μπορούν να κάνουν οι άνθρωποι εάν πέσουν θύμα ρητορικής μίσους ή γίνουν μάρτυρες τέτοιων στάσεων.
- Χρησιμοποιήστε τη γλώσσα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: βελτιώστε την κατανόηση των δικαιωμάτων που μας προστατεύουν στο διαδίκτυο, καθώς και της σχέσης ανάμεσα στα ανθρώπινα δικαιώματα και τη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο.
- Δημιουργήστε πίνακες «κατάρριψης μύθων» για ομάδες που συχνά στο χοποιούνται από τη ρητορική μίσους. Δημοσιεύστε τους σε ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης ή δημιουργήστε φυλλάδια για να τα μοιράσετε εκτός διαδικτύου.
- Μοιραστείτε ιστότοπους ή δημοσιεύσεις που τονίζουν θετικά χαρακτηριστικά ομάδων που συχνά γίνονται στόχος.
- Πείτε τις ιστορίες ατόμων που έχουν πέσει θύματα ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο. Χρησιμοποιήστε τις για να αυξήσετε την ενημέρωση για το πρόβλημα και να καλλιεργήσετε ενσυναίσθηση προς τους ανθρώπους που στοχοποιεί η ρητορική μίσους.
- Δημιουργήστε τη δική σας ιστοσελίδα ή το δικό σας προφίλ σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης. Χρησιμοποιήστε τα για να προτείνετε εναλλακτικές πληροφορίες (με τις πηγές τους) για συνήθεις ομάδες-στόχους.
- Διοργανώστε εκτός διαδικτύου δράσεις, εκπαιδευτικά σεμινάρια ή εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης κοινού. Θα μπορούσαν να ασχολούνται με:
  - το πρόβλημα της ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο γενικά
  - προκαταλήψεις γύρω από συγκεκριμένη ομάδα-στόχο
  - μεθόδους αντιμετώπισης ρητορικής μίσους
  - τον αντίκτυπο της ρητορικής μίσους
  - την ανάγκη να αναλαμβάνουν οι άνθρωποι την ευθύνη των πράξεών τους, καθώς και των πράξεων των άλλων
  - πρωτοβουλίες από άλλες ομάδες νέων ανθρώπων - όπως και το No Hate Speech Movement
  - κάτι αλλο!

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΗΣ ή ΤΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΜΙΣΟΥΣ ΠΟΥ ΗΔΗ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- Αναλάβετε την επιμέλεια λημμάτων στη Βικιπαίδεια ή άλλους ιστότοπους ελεύθερου περιεχομένου, που παρέχουν ανεπαρκείς ή ψευδείς πληροφορίες για συνήθεις ομάδες-στόχους της ρητορικής μίσους.
- Δημοσιεύστε σχόλια σε ιστότοπους που περιέχουν αναλογίες, προκατειλημμένο ή ρατσιστικό περιεχόμενο. Στείλτε ερωτήσεις ή διαμαρτυρίες στους συγγραφείς δημοσιεύσεων που επιδεικνύουν μισαλλοδοξία ή ρατσισμό.
- Συνομιλήστε με άτομα που χρησιμοποιούν υβριστικό λόγο: προσπαθήστε να τους δείξετε ποιος είναι ο αντίκτυπος της συμπεριφοράς τους στους άλλους.
- Ενθαρρύνετε και άλλους να αγνοήσουν κάθε «τρολλάρισμα» εάν οδηγεί σε καταχρηστική συμπεριφορά.
- Χρησιμοποιήστε τους διαδικτυακούς μπχανισμούς υποβολής αναφορών ή καταγγελιών για να ενημερώσετε τους ιδιοκτήτες δικτυακών τόπων για περιστατικά ρητορικής μίσους.
- Αναφέρετε παραδείγματα ρητορικής μίσους σε οργανώσεις που ασχολούνται με το πρόβλημα ή στο Παρατηρητήριο Ρητορικής Μίσους (Hate Speech Watch).
- Μποϊκοτάρετε ιστότοπους μίσους και παροτρύνετε και άλλους να το κάνουν. Αναφέρετε τους ιστότοπους, ακολουθώντας τις νόμιμες διαδικασίες που υπάρχουν στη χώρα σας ή σε μεγάλες οργανώσεις, όπως είναι το Διεθνές Δίκτυο κατά του Μίσους στο Διαδίκτυο (INACH).
- Συγκεντρώστε πληροφορίες για ιστότοπους μίσους που είναι καταχωρημένοι στη χώρα σας. Στείλτε τις στον κοινοβουλευτικό σας εκπρόσωπο.

ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΆΛΛΩΝ

- Παροτρύνετε και άλλους να καταδικάζουν ή να αναφέρουν τη ρητορική μίσους, να εκφράζουν αλληλεγγύη προς τα θύματά της ή να αναλαμβάνουν δράσεις.
- Χρησιμοποιήστε τα κοινωνικά μέσα για να κατευθύνετε followers σε χρήσιμους ιστότοπους ή σε συναρπαστικές πρωτοβουλίες εκστρατειών.
- Κοινοποιήστε περιπτώσεις όπου η απομάκρυνση ρητορικής μίσους από συγκεκριμένους ιστότοπους στέφθηκε με επιτυχία.
- Ενημερώστε τους γύρω σας για την εκστρατεία No Hate Speech Movement. Δημιουργήστε σχετικό σύνδεσμο στο κοινωνικό προφίλ σας ή προσθέστε το λογότυπο στην υπογραφή σας.
- Διοργανώστε σεμινάρια εκπαίδευσης ή ενημέρωσης με εκπροσώπους ομάδων που στοχοποιούνται συχνά. Δείξτε τους ότι μπορούν να προστατεύσουν τον εαυτό τους, και άλλους, συμμετέχοντας στην Εκστρατεία.
- Χρησιμοποιήστε κάθε μέσο στο διαδίκτυο και εκτός αυτού για να κοινοποιήσετε οποιαδήποτε δραστηριότητα πραγματοποιήστε, σε οποιονδήποτε σχετικό τομέα!

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ Ή ΕΚΦΡΑΣΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΠΡΟΣ ΘΥΜΑΤΑ Ή ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΟΜΑΔΕΣ-ΣΤΟΧΟΥΣ

- Στείλτε προσωπικά μηνύματα σε άτομα που έχουν υποστεί ρητορική μίσους δημοσίως: εκφράστε την αλληλεγγύη σας και πείτε τους τι μπορούν να κάνουν.
- Βοηθήστε να γκρεμιστούν οι προκαταλήψεις ή οι εσφαλμένες ιδέες για συνήθεις ομάδες-στόχους. Αναπτύξτε ένα εναλλακτικό μήνυμα-αφήγηση και δημοσιοποιήστε το όπου και όπως μπορείτε.
- Ενημερώστε τους νέους ανθρώπους για τα δικαιώματά τους και για τις μεθόδους που μπορούν να εφαρμόσουν για να προστατευτούν.
- Διοργανώστε μια δημόσια δράση αλληλεγγύης για τις ομάδες που στοχοποιούνται από τη ρητορική μίσους.
- Δημοσιοποιήστε τυχόν παραδείγματα ρατσιστικής έκφρασης ή διάκρισης από πολιτικούς, μέσα ενημέρωσης ή δημόσια πρόσωπα. Καλέστε τους να απολογηθούν!
- Συνεργαστείτε με ομάδες που συνήθως πέφτουν θύματα ρητορικής μίσους: ενθαρρύνετε τους να ενταχθούν στην Εκστρατεία.

ΠΙΟ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

- Διοργανώστε τη δική σας εκστρατεία σε τοπικό επίπεδο ή στο διαδίκτυο: δημιουργήστε ένα βίντεο, ένα τραγούδι ή μια αστεία δράση για την εκστρατεία και δημοσιεύστε το στο διαδίκτυο.
- Ξεκινήστε μια διαδικτυακή συλλογή υπογραφών ενάντια στη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο ή ενάντια στην πολιτική συγκεκριμένου ιστότοπου για τη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο.
- Επικοινωνήστε με οργανώσεις που δρουν διαδικτυακά για την καταπολέμηση του προβλήματος: πείτε τους τι κάνετε και μάθετε πώς μπορείτε να συμμετάσχετε στο έργο τους.
- Επικοινωνήστε με τοπικές οργανώσεις που δρουν κατά του ρατσισμού και της διάκρισης ή με παρεμφερείς στόχους. Επισημάνετε τους το πρόβλημα της ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο και ενθαρρύνετε τους να ενταχθούν στην Εκστρατεία.
- Παρακολουθήστε το πρόβλημα, είτε σε κάποιον συγκεκριμένο ιστότοπο ή μέσα από τις επιπτώσεις που έχει σε συγκεκριμένες ομάδες. Στείλτε τα αποτελέσματα των ερευνών σας στο Παρατηρητήριο Ρητορικής Μίσους (Hate Speech Watch), σε ΜΚΟ που ασχολούνται με το πρόβλημα, σε πολιτικούς ή σε άλλους ανθρώπους με επιρροή.
- Καλέστε τους κυβερνητικούς αξιωματούχους να ασχοληθούν με το πρόβλημα: επικοινωνήστε με τον κοινοβουλευτικό σας εκπρόσωπο.